

Schildwachtklierbiopsie bij borstkanker

Uw behandelend arts heeft borstkanker bij u geconstateerd. De behandeling bestaat uit een operatie om het gezwel in de borst weg te halen. Met u is besproken of alleen het gezwel wordt weggehaald met een klein gebiedje daar omheen of dat de totale borst wordt verwijderd.

Vroeger werden uit voorzorg ook de lymfeklieren in de oksel aan de kant (links of rechts) van de borst waar het gezwel in zit, verwijderd. Tegenwoordig is het mogelijk alleen de eerste lymfeklier na het gezwel in uw borst op te sporen en te verwijderen. Hierna wordt deze klier onderzocht op de aanwezigheid van kankercellen. Deze procedure wordt de 'schildwachtklierbiopsie' genoemd.

Lymfeklieren

De lymfeklieren hebben een filterfunctie. Bacteriën, schimmels, maar ook kankercellen worden via het lymfevocht naar de lymfeklieren gevoerd. Hier worden ze zo mogelijk onschadelijk gemaakt. Tot voor kort werden bij borstkanker altijd alle lymfeklieren in de oksel aan de aangetaste zijde verwijderd om te kijken of er uitzaaiingen in de lymfeklieren waren. Het verwijderen van alle lymfeklieren uit de oksel kan echter zowel op korte als op lange termijn een aantal bijwerkingen hebben.

Voorbeelden hiervan zijn gevoelsverlies aan de binnenzijde van de bovenarm, lymfevochtophoping, lymfoedeem van de arm, verminderde functie van de schouder en pijn in de oksel of de arm. Het is gebleken dat in ongeveer 60% van de gevallen waarbij alle lymfeklieren werden verwijderd, de lymfeklieren geen uitzaaiingen bevatten.

Schildwachtklier

Een schildwachtklier is de eerste lymfeklier waar lymfevocht uit het gezwel in uw borst langskomt en ook de eerste plaats waar eventuele uitzaaiingen van het gezwel terechtkomen.

Schildwachtklierbiopsie

De schildwachtklierbiopsie bestaat uit twee gedeeltes. Het eerste gedeelte vindt plaats op de afdeling Nucleaire Geneeskunde. Met behulp van een radioactieve vloeistof wordt de schildwachtklier opgespoord. Deze procedure wordt de schildwachtklierscintigrafie genoemd.

Het tweede gedeelte vindt plaats op de operatiekamer, wanneer u onder narcose bent. De chirurg spoort met een aantal hulpmiddelen de schildwachtklier op en verwijdert de klier. Hierna wordt de klier onderzocht op uitzaaiingen.

Schildwachtklierscintigrafie

De schildwachtklierscintigrafie vindt plaats op de afdeling Nucleaire Geneeskunde. Voor het onderzoek zijn geen voorbereidingen nodig. Tijdens de eerste afspraak wordt met 4

prikjes een kleine hoeveelheid radioactieve vloeistof rond de afwijking in uw borst ingespoten.

Op de tweede afspraaktijd worden met behulp van een gammacamera drie scintigrafieën (foto's) in verschillende richtingen gemaakt. Het maken van één foto duurt 5 minuten. De straling die bij dit onderzoek gebruikt wordt, is vergelijkbaar met röntgenstraling.

Het komt voor dat meerdere schildwachtklieren zichtbaar worden. Ook is het mogelijk dat de schildwachtklier zich rond het borstbeen of in de borst zelf bevindt. Heel soms komt het voor dat de schildwachtklier tijdens het maken van de foto's niet zichtbaar wordt. In dit geval is er nog één extra injectie nodig en zullen de foto's herhaald worden. Na de laatste foto wordt(en) de klier(en) door middel van een kruisje op de huid gemarkeerd met inkt. Deze inkt kunt u er niet makkelijk afwassen. Het is daarom geen probleem om te douchen.

De operatie

U meldt zich om 8 uur 's ochtends **nuchter** op de verpleegafdeling, tenzij er andere afspraken met de verpleegafdeling zijn gemaakt. Over de voorbereidingen voor de operatie wordt u door de verpleegkundigen op de verpleegafdeling ingelicht.

Nadat u onder narcose bent gebracht, wordt een blauwe contrastvloeistof rond het gezwel ingespoten. Deze contrastvloeistof zorgt ervoor dat de lymfeklieren blauw worden

gekleurd. Met behulp van de contrastvloeistof, de eerder gemaakte foto's, het kruisje op de huid en het feit dat de klier radioactief is, heeft de chirurg een aantal hulpmiddelen om de juiste klier te verwijderen. Via een kleine snee in de oksel wordt de schildwachtklier opgespoord en verwijderd.

Na de operatie wordt de schildwachtklier grondig onderzocht door de klinisch patholoog op uitzaaiingen. De uitslag van dit onderzoek is na circa zeven werkdagen bekend. Soms lukt het niet om de schildwachtklier te vinden. In zo'n situatie worden de lymfeklieren in de oksel voor de zekerheid verwijderd. In ieder geval wordt het gezwel in de borst (borstsparende behandeling) of de gehele borst (borstamputatie) verwijderd, afhankelijk van wat er van tevoren met u is afgesproken.

Na de operatie

De huid kan enkele dagen een blauwe verkleuring geven door de contrastvloeistof. Ook kan de urine door de contrastvloeistof groen of blauw verkleurd zijn. Dit verdwijnt echter vanzelf. Als de lymfeklieren in de oksel niet verwijderd zijn, is uw verblijf in het ziekenhuis meestal wat korter. Als de lymfeklieren wel verwijderd zijn, dan wordt er soms een wonddrain in de oksel aangebracht. Pas als deze wonddrain verwijderd is mag u, in overleg met de arts, naar huis.

Overweging

De schildwachtklierbiopsie verandert niets aan de aard van uw ziekte. Het bespaart u eventueel het verwijderen van de

lymfeklieren in de oksel.

Aan de techniek zelf zijn geen extra risico's verbonden. De kans is aanwezig dat de schildwachtklier schoon is, terwijl er toch andere lymfeklieren in de oksel uitzaaiingen bevatten. Deze kans wordt geschat op ongeveer 3%.

Patiënten met uitzaaiingen in de oksel krijgen meestal een aanvullende behandeling met medicijnen (met hormonen en/of chemotherapie). Als met behulp van de schildwachtklierprocedure uitzaaiingen in de lymfeklieren in de oksel gemist worden, zou het dus kunnen dat u een aanvullende behandeling met medicijnen ten onrechte wordt onthouden. De kans hierop is, zoals we eerder noemden, zeer klein.

Contactgegevens

Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met de Heelkunde Polikliniek, bereikbaar:

- van maandag tot en met vrijdag
- van 8.00 – 16.00 uur
- telefoon (070) 210 6644

Buiten kantooruren kunt u alleen voor spoedgevallen contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp, bereikbaar op telefoonnummer (070) 210 2060.

Voor vragen aan de afdeling Nucleaire Geneeskunde neemt u

contact op:

- van maandag tot en met vrijdag
- van 8.30 – 16.30 uur
- telefoon (070) 210 2272

Tot slot

Als u na het lezen van deze informatie niet wilt dat de schildwachtklier procedure bij u wordt uitgevoerd, dan is daar alle begrip voor en kunt u dit bespreken met uw behandelend arts. Dit betekent dat bij de operatie alle lymfeklieren in de oksel worden verwijderd. Ook met vragen kunt u terecht bij uw behandelend arts.

Medewerkers Heelkunde en Nucleaire Geneeskunde

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen enkele vragen beantwoorden? U vindt de vragen via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Dank u wel.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

134601012023